

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Ladislavem Vaško ve věci

žalobce: **M. H.**, narozený X
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Patrikem Bauerem
sídlem Chelčického 97/1, 430 01 Chomutov

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 2. 2025, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 24. 2. 2025, č. j. X, kterým byly zamítnuty jeho námitky proti prvostupňovému rozhodnutí ze dne 11. 10. 2024, č. j. X. Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná podle § 41 odst. 3 a § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), zamítla žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu, neboť podle posudku Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 19. 9. 2024 byl žalobce nadále invalidní ve druhém stupni. Současně žalobce žádal, aby soud žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Žaloba

2. Žalobce v podané žalobě uvedl, že nemůže souhlasit s posouzením jeho zdravotního stavu v námitkovém řízení, protože už jenom výčet všech nemocí žalobce zakládá úvahu, že je jeho zdravotní stav velmi vážný a že jeho posouzení posudkovým lékařem bylo podhodnocené. Uvedl, že je postižen artrózou druhého stupně v kyčlích, má nález na hrudní, bederní a krční páteři a zhoršilo se mu dýchání i pohyblivost pravé dolní končetiny, trápí jej výrazná a neustálá únava i po sebemenší aktivitě, ve stoje u něj dochází k brnění hlavy a závratím a při jakémkoliv pohybu cítí bolesti na hrudní páteři a na prsou. Nemá schopen si sám obstarat nákupy, mýt okna, vyjít schody bez opěry, uvařit si, mýt nádobí a zapojit se do žádných sociálních či pracovních aktivit. Největší problémy má při chůzi mimo byt, protože ztrácí rovnováhu. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že jeho pracovní schopnost nepoklesla pouze o 35 %, ale minimálně o 70 % a že není schopen činit základní úkony svého života a pracovat ani za zlehčených podmínek.

Vyjádření k žalobě

3. Žalovaná v písemném vyjádření zopakovala průběh správního řízení a shrnula odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, odkázala na lékařský posudek vypracovaný v řízení o námitkách žalobce, navrhla, aby soud nechal vypracovat posudek posudkové komise o zdravotním stavu žalobce a provedl jím dokazování, a uvedla, že na svém rozhodnutí trvá.

Jednání soudu

4. Při jednání soudu konaném dne 25. 11. 2025 právní zástupce žalobce uvedl, že žaloba byla podána důvodně, neboť žalobce splňuje podmínky invalidity třetího stupně. Poznamenal, že práce, které by mohl žalobce vykonávat, nejsou na trhu práce k dispozici.
5. Pověřená pracovnice žalované při tomtéž jednání uvedla, že posudek posudkové komise, podle něhož je žalobce nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně, shledává úplným a přesvědčivým, a navrhla proto, aby soud žalobu zamítl. Konstatovala, že žalovaná náhradu nákladů řízení nepožaduje.
6. Soud při tomtéž jednání provedl v souladu s § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), dokazování posudkem a protokolem z jednání Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“) ze dne 27. 8. 2025.
7. Soud dle § 52 odst. 1 s. ř. s. neprovedl k návrhu žalobce dokazování rozhodnutími žalované ze dne 17. 10. 2023, 11. 10. 2024, napadeným rozhodnutím a námitkami žalobce ze dne 4. 11. 2024, neboť uvedené listiny jsou součástí správního spisu, kterým se dokazování v soudním řízení správním neprovádí. Ze stejného důvodu soud neprovedl ani dokazování samotným správním spisem žalované.

Posouzení věci soudem

8. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování zdravotním posudkem posudkové komise ze dne 27. 8. 2025, který nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení, dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

9. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že žalobci byl přiznán invalidní důchod prvního stupně počínaje od 25. 10. 2021, následně druhého stupně počínaje od 21. 8. 2023. Dne 17. 7. 2024 žalobce požádal o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Žalovaná rozhodnutím ze dne 11. 10. 2024, č. j. X, na základě posudku Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 19. 9. 2024 žádost žalobce zamítla a žalobce proti tomuto rozhodnutí podal námitky. Žalovaná o námitkách rozhodla napadeným rozhodnutím na základě posudku posudkové lékařky Institutu posuzování zdravotního stavu MUDr. K. ze dne 13. 1. 2025. Posudková lékařka dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole IX., odd. B položce 3b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška“), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 25 %, přičemž shledala důvod ke zvýšení této hodnoty podle § 3 odst. 1 vyhlášky o 10 procentních bodů na celkových 35 %, tedy shledala, že žalobce již není počínaje od 19. 9. 2024 invalidní ve druhém stupni, ale toliko v prvním stupni. Odklon od posouzení zdravotního stavu žalobce v prvostupňovém řízení posudková lékařka odůvodnila tak, že předchozí posudkový závěr nevycházel ze správného použití posudkových kritérií, stupeň invalidity nebyl posouzen v souladu se zákonem a zdravotní stav žalobce byl nadhodnocen.
10. Podle § 39 odst. 1 až 5 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
11. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
12. Při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,
 - a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
 - b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
 - c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
 - d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
 - e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
 - f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
13. Za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.
14. Způsob posouzení a procentní míry poklesu pracovní schopnosti, co se rozumí zcela mimořádnými podmínkami, způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti

podle § 39 odst. 4 písm. e) zákona o důchodovém pojištění, pak stanovuje prováděcí předpis, konkrétně vyhláška.

15. Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod III. stupně je existence invalidity pojištěnce, která dosahuje alespoň zákonem stanovené hranice 70 % (srov. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Bylo proto třeba zjistit, zda žalobce splňoval ke dni 24. 2. 2025, tedy ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity III. stupně, tj. zda nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 70 %.
16. Soud se nespokojil se závěry posudku ze dne 13. 1. 2025, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci předmětného soudního řízení v intencích § 52 odst. 1 v návaznosti na § 77 s. ř. s. odborný posudek od posudkové komise, která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobce. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobce, dále také posoudila pokles jeho pracovní schopnosti a zaujala posudkový závěr o invaliditě žalobce.
17. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 27. 8. 2025. Žalobce byl jednání komise přítomen a byl při jednání vyšetřen odborným lékařem v oboru interního lékařství. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů relevantních pro souzenou věc a spisové dokumentace Institutu posuzování zdravotního stavu pak komise dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti žalobce byl ke dni vydání napadeného rozhodnutí 55 %, což odpovídá invaliditě druhého stupně.
18. Komise konstatovala, že u žalobce se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole IV., položce 2c přílohy k vyhlášce, konkrétně diabetes mellitus – středně těžké funkční postižení, s několika diabetickými komplikacemi lehčího až středního stupně (cévní, oční, neurologické), zachována schopnost zvládat běžné zatížení, některé denní aktivity vykonávány s obtížemi, podle rozsahu postižení; pro který vyhláška stanoví procentní míru poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30 % až 45 %. Posudková komise vzhledem k ostatním somatickým komorbiditám stanovila pokles pracovní schopnosti žalobce na samé horní hranici tohoto rozpětí a vzhledem k celoživotně vykonávaným dělnickým profesím zvýšila tuto hranici podle § 3 odst. 2 vyhlášky o dalších 10 %, tedy na celkových 55 %. Posudková komise dále uvedla, že považuje posudek posudkové lékařky z funkčního hlediska za mylný v důsledku toho, že posudková lékařka určila jako dominantní onemocnění syndrom spánkové apnoe. Posudková komise se nespokojila ani s posudkovým závěrem posudkového lékaře podaným v prvostupňovém řízení, který shledal jako dominantní onemocnění ischemickou poruchu dolních končetin. Závěrem posudková komise uvedla, že žalobce byl ke dni vydání napadeného rozhodnutí schopen vykonávat lehké pomocné práce v oboru ve zkráceném úvazku, bez zvedání těžkých břemen, bez práce v horkých provozech a bez směnného provozu.
19. Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že posudková komise jednala v řádném složení, že její posudek, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské

dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobce byl přítomen při jednání komise a osobně vyšetřen.

20. Soud zdůrazňuje, že nemá pochybnosti o určení rozhodujícího zdravotního postižení žalobce a jeho podřazení pod zdravotní postižení uvedené v kapitole IV., položce 2c přílohy k vyhlášce, konkrétně diabetes mellitus – středně těžké funkční postižení. Určení rozhodujícího zdravotního postižení žalobce posudková komise dostatečným způsobem odůvodnila a tento závěr posudkové komise dle přesvědčení soudu též odpovídá obsahu lékařských nálezů žalobce, které měla posudková komise k dispozici.
21. Lékaři posudkové komise dospěli k rozdílné kvalifikaci postižení žalobce jako posudková lékařka žalované v námitkovém řízení, svůj závěr však přesvědčivým způsobem vysvětlili. Výsledným posouzením bylo zjištěno, že pokles pracovní schopnosti žalobce se od roku 2023 nezměnil a stále dosahuje hodnoty 55 %, takže z této skutečnosti je patrné, že žalobce je nadále invalidní ve druhém stupni, přičemž nesplnil podmínku jím požadované invalidity třetího stupně dle zákona o důchodovém pojištění, neboť pro třetí stupeň je nutné dosáhnout minimálně 70% míry poklesu pracovní schopnosti.
22. Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise a za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek posudkové komise či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobce.
23. K námitce žalobce, že už jenom výčet všech jeho nemocí značí, že posouzení jeho zdravotního stavu bylo podhodnocené a že jeho pracovní schopnost poklesla minimálně o 70 %, soud odkazuje na § 2 odst. 3 vyhlášky, dle kterého *„je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.“* Skutečnost, že žalobce trpí kumulativně několika onemocněními, tedy neznamená, že by se měla stanovit procentní výměra poklesu pracovní schopnosti pro každé z nich a následně je sčítat. Všichni posudkoví lékaři postupovali správně, jestliže hodnotili, které onemocnění žalobce je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu mající na pokles jeho pracovní schopnosti. Skutečnost, že má žalobce další četná zdravotní postižení, se pak v posudku posudkové komise projevila příklonem k samotné horní hranici sazby procentní výměry pro dominantní zdravotní onemocnění žalobce, přičemž s ohledem na další komorbidity žalobce ovlivňující schopnost žalobce pokračovat ve výdělečné činnosti postupovala dle § 3 odst. 2 vyhlášky a zvýšila pokles pracovní schopnosti o 10 %. Námitku žalobce tak soud neshledal důvodnou.
24. Soud dále poukazuje právě i na znění § 3 odst. 2 vyhlášky, podle něhož platí, že *„[v] případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny*

dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.“ Soud v této souvislosti zmiňuje, že další zvýšení poklesu pracovní schopnosti žalobce již nebylo možné, neboť podle § 3 odst. 3 vyhlášky zvýšení horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti podle § 3 odstavců 1 a 2 nesmí v úhrnu převýšit 10 procentních bodů.

25. Soud nijak nezpochybňuje existenci ani dlouhodobost zdravotních obtíží žalobce, které nepochybně působí komplikace a omezení v jeho pracovním i osobním životě. Nicméně zdůrazňuje, že podmínky pro invaliditu třetího stupně musí být podloženy objektivně zjištěným zdravotním stavem, což se v tomto případě nestalo. Posudek posudkové komise podle názoru soudu představuje dostatečnou odpověď na jednotlivé námitky přednesené žalobcem.
26. S ohledem na shora uvedené skutečnosti soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
27. Současně soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a úspěšná žalovaná netvrdila ani neprokázala, že by nějaké náklady nad rámec své běžné úřední činnosti účelně vynaložila.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 25. listopadu 2025

Mgr. Ladislav Vaško v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.